

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАКОНОДАВЧОГО
ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ПОВОДЖЕННЯ З
ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 4 від 13 листопада 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теоретико-практичні аспекти законодавчого впровадження міжнародного досвіду поводження з відходами в Україні
Викладач (-і)	Данилюк Леся Романівна, к.ю.н., викладач кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Данилюк Леся Романівна (0342) 507822
Е-mail викладача	Данилюк Леся Романівна lesia.danyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку та розкладу занять на кафедрі. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, перевірка виконаних індивідуальних науково-дослідних, творчих завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є доктринальні засади та практика впровадження міжнародного досвіду поводження з відходами в законодавство України.</p> <p>У сфері поводження з відходами в Україні є багато проблемних аспектів, які в контексті євроінтеграції вони набули особливої актуальності.</p> <p>Серед причин, які зумовлюють труднощі в поводженні з відходами в Україні можна назвати: застарілість способів управління ними, недостатність інфраструктури, недосконалість законодавства, відсутність заходів стимулювання суб'єктів господарювання, наявність низки проблем соціально-економічного характеру, невисоку екологічну свідомість тощо.</p> <p>Підписання і набрання чинності Угоди про асоціацію поклало перед державою та суспільством нові виклики щодо впровадження європейських стандартів у цій галузі.</p> <p>Проте, для розв'язання усіх, поставлених перед Україною завдань знадобиться не тільки значний період часу, але й політична воля керівництва країни, рішучі кроки з боку державних і місцевих органів влади, зацікавленість представників бізнесу, усвідомлення проблем громадянами.</p> <p>Саме поступова адаптація українського законодавства до законодавства ЄС у частині поводження з відходами, з подальшою його практичною реалізацією, є одними з передумов для успішного впровадження міжнародного досвіду поводження з відходами в Україні.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування концептуального наукового розуміння теоретичних питань законодавчого впровадження міжнародного досвіду поводження з відходами в Україні, практичних проблем його реалізації та можливих шляхів їх вирішення.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є набуття загальних та фахових компетентностей щодо розуміння механізмів законодавчого впровадження міжнародного досвіду поводження з відходами в Україні, кваліфікованого застосування законодавчих приписів, самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі поводження з відходами.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u>	

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Фахові компетентності:

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти розв'язання правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

Програмні результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний/
---------	---------------	------	--------------

		(рік навчання)	вибірковий	
4	081 Право	2	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Відходи як об'єкт правового регулювання за національним і міжнародним законодавством		2	-	10
Тема 2. Міжнародно-правове регулювання та особливості міжнародного досвіду поводження з відходами		2	2	8
Тема 3. Правове регулювання та особливості практичного досвіду поводження з відходами в ЄС		2		8
Тема 4. Система державного управління та контролю у сфері поводження з відходами в Україні		2	2	8
Тема 5. Доктринальні засади правового режиму відходів в Україні				8
Тема 6. Особливості правового режиму побутових і промислових відходів. Теоретико-практичні аспекти законодавчого впровадження міжнародного досвіду поводження з ними в Україні		4	2	6
Тема 7. Особливості правового режиму небезпечних відходів. Теоретико-практичні аспекти законодавчого впровадження міжнародного досвіду поводження з ними в Україні		4	2	6
Тема 8. Особливості правового режиму радіоактивних відходів. Теоретико-практичні аспекти законодавчого впровадження міжнародного досвіду поводження з ними в Україні		4	2	6
ЗАГ.:		20	10	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</i>			
Вимоги до письмових робіт	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання здобувачами <u>трьох</u> письмових індивідуальних науково-дослідних завдань: 1. Науково-дослідне завдання, що полягає в опрацюванні та критичному аналізі результатів наукових досліджень на стику предметної області навчальної дисципліни та тематики дисертаційного дослідження здобувача (тематика завдання визначається спільно викладачем та здобувачем). Максимальна оцінка – 10 балів.			

	<p>2. Аналіз та узагальнення судової практики з визначеної викладачем теми навчальної дисципліни, що охоплює не менше 5 судових рішень. Максимальна оцінка – 10 балів.</p> <p>3. Формування розширеної бібліографії (не менше 20 вітчизняних та іноземних джерел) за одною з тем навчальної дисципліни. Максимальна оцінка – 5 балів.</p> <p>Максимальний бал за письмові семестрові роботи становить 25 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>Поточний контроль знань на семінарських заняттях передбачає усне опитування-співбесіду для з'ясування розуміння здобувачами відповідної теми. Результати усної відповіді здобувача оцінюються від 1 до 5 балів.</p> <p>Навчальним планом на дисципліну відведено 10 год. семінарських занять (5 занять). Максимальний бал за семінарські заняття – 5×5=25 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом, та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 25 балів.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен – проводиться в усній формі та передбачає усне опитування-співбесіду зі здобувачем на предмет з'ясування опанування ним предмету навчальної дисципліни, системності набутих ним компетентностей. Екзаменаційний білет включає 5 питань по 10 балів кожне.</p> <p>Максимальний бал за екзамен – 50 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових декількох видів письмових робіт, про які йшлося в попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проєктами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf> та Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини на семінарських заняттях, він/вона презентує виконані завдання викладачу під час консультацій. Письмові роботи направляються викладачу на електронну пошту.

Неформальна освіта

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти здійснюється одноосібним рішенням директора за умови, що назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисципліни / дисциплін та результатів неформальної освіти або на підставі висновку експертної комісії кафедри.

8. Рекомендована література

1. Danyiuk Lesia R., Kobetska Nadiia R., Yaremak Zoryana V. The Problems of Municipal Waste Management in the Context of European Integration. *Environmental Policy and Law*. Amsterdam, 2018. Volume 48. Number 6. P. 430–435.

2. European Commission. EU Waste Legislation. URL: <http://ec.europa.eu/environment/waste/legislation/index.htm> (дата звернення: 01.09.2019).

3. Eurostat. Waste statistics. URL: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Waste_statistics (дата звернення: 01.09.2019).

4. Eurostat. Municipal waste statistics. URL: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Municipal_waste_statistics (дата звернення: 01.09.2019).

5. Getman A. P., Lozo V. I. Harmonisation of Ukrainian Waste Treatment Laws with EU Legislation. *Environmental Policy and Law*. Amsterdam, 2017. Volume 47, Number 1. P. 48–52.

6. Войціховська А., Кравченко О., Мелень-Забрамна О., Панькевич М. Кращі європейські практики управління відходами: посібник / за заг. ред. О. Кравченко. Львів: Компанія «Манускрипт», 2019. 64 с.

7. Трегуб О. А. Правове забезпечення поводження з відходами: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2018.

8. Федунь М. В. Правове регулювання поводження з відходами в рамках Європейського Союзу: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2016.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються здобувачам в електронній формі до початку семестру.

Викладач:

к.ю.н., доц. Леся ДАНИЛЮК